

faa denne Forbindelse etableret, som er bragt i Forslag af den højtærede Trafikminister. Jeg vil da henstille til den højtærede Minister, at der bliver optaget en Forhandling med Finansudvalget om Spørgsmaalet, saaledes at Sagen kunde nyde ekstraordinær hurtig Fremme. Dette Ønske underbygges yderligere derved, at den Forbindelse, som tænkes etableret, ogsaa kan faa Betydning for Bornholms Forbindelse med København — det er udtrykkelig nævnt i Anmærkningerne, som ledsager Finanslovsforslaget —, og jeg kunde ogsaa af den Grund tænke mig, at det vilde have Betydning i Vinter, om en saadan Station blev opført paa saa tidligt et Tidspunkt som muligt. Yderligere underbygges dette Ønske af de Bemærkninger, der findes i Anmærkningerne til Finanslovsforslaget, hvori det nævnes, at disse Radioanlæg muligvis kunde danne Udgangspunktet for en Radioforbindelse med Telegrafstationer om Bord paa de bornholmske Ruteskibe. Dette Forhold vil jeg meget gerne understrege. Jeg har selv i en Skrivelse til Trafikministeriet gjort opmærksom paa denne Mulighed, og jeg ved, at Spørgsmaalets Løsning imødeses ovre paa Bornholm med Interesse. Det er et uroligt og minespækket Farvand, vor Forbindelse gaar igennem, og under Ishindringer og Taage og under de Standsninger af Skibe, som undertiden foretages af Krigsskibe, der færdes i dette Farvand, vilde det være meget betryggende, om man kunde staa i Forbindelse med Land. Jeg tror i Virkeligheden ikke, det drejer sig om store Udgifter her, og det er vistnok ogsaa ganske overflødigt for Staten at træde til med Hensyn til Anlæg af disse Stationer ombord i Skibene. Det vil utvivlsomt kunne løses, økonomisk set, af Selskaberne selv, specielt det store Selskab, som besørger Trafikken paa Rønne. Jeg er den højtærede Trafikminister taknemmelig for, at han har sat sig i Bevægelse for at undersøge Muligheden af, at Spørgsmaalet finder en tilfredsstillende Løsning.

Jeg vil ligesom det ærede Medlem fra Rønne (Hauge) lægge et godt Ord ind for, at vi snarest muligt faar en Telefonkabelforbindelse mellem Bornholm og det øvrige Land. Vi har jo en ret stor Befolkning derovre, og det har i Aarenes Løb været et Savn for os, at vi er den eneste større Landsdel, der ikke har en saadan Telefonforbindelse. Jeg tror slet ikke, at det i Virkeligheden drejer sig om nogen egentlig Udgift for Statskassen, men kun om en Kapitalanbringelse. Det er mig bekendt, at der om et saadant Kables Nedlæggelse

er udarbejdet Forslag af Telegrafdirektoratet, og at man fra sagkyndig Side mener, at der kan være Tale om at gaa en af to Veje med Kablet, enten over Møen eller over Sverige. I første Tilfælde vil Udgiften andrage henimod 2 Mill. Kr., nemlig i alt Fald 1,900,000 Kr., og i det andet Tilfælde ikke $\frac{1}{3}$ deraf, nemlig ca. 560,000 Kr., alt beregnet efter de Priser, man ogsaa under Krigen maa regne med. Vi betragter den sidste Løsning som den mest naturlige. Jeg ved nok, at man fra enkelte Sider har indvendt noget imod at føre Kablet over fremmed Land, men vi nærer ikke nogen Ængstelse derved, og vi mener, at naar Udgiften er saa meget mindre, maa den sidste Vej være at foretrække, hvilket den ogsaa er af den Grund, at det fra teknisk kyndig Side hævdes, at Forbindelsen mellem Møen og Bornholm ikke er teknisk betryggende, idet man er inde paa en saa lang Søforbindelse, at man befinder sig paa den tekniske Ydeevnes Grænse. Saa vidt jeg ved, er Forslaget, som er udarbejdet, ogsaa ledsaget af Beregninger over Driften af en saadan Telefonforbindelse, og man er kommet til det Resultat, at man vil kunne regne med en Indtægt af ca. 55,000 Kr. og en Udgift af ca. 32,000 Kr. aarlig. Der vil efter den Beregning blive et Overskud af ca. 23,000 Kr., hvilket vilde svare til en Forrentning af Pengene af ca. 4 pCt. Der er altsaa, som jeg siger, kun Tale om en Kapitalanbringelse, for saa vidt disse Beregninger, som er foretagne af de mest sagkyndige paa dette Omraade, holder Stik; og det mener jeg, der er Grund til at gaa ud fra. Jeg tillader mig altsaa at slutte mig til det ærede Medlem fra Rønnes Udtalelser forleden og henstiller til den højtærede Trafikminister, at dette Spørgsmaal tages op til snarlig Løsning.

Medens jeg omtaler Bornholms Forbindelse med Omverdenen, vil jeg nævne en Sag af mere aktuel Karakter. Som bekendt er der indført en Række Pasbestemmelser for rejsende imellem Danmark og Sverige; men i den sidste Tid er der blevet publiceret en Meddelelse — saa vidt jeg ved, stammer den fra det svenske Telegrambureau — om, at der er indført Lempelser for danske Undersaatter, der er fødte paa Sjælland, og tilsvarende for svenske Undersaatter, der er fødte i Skaane, Lempelser, som bestaar i, at de i Stedet for Pas kun behøver at forevise en Daabsattest for den paagældende Myndighed ved Landgangen. Jeg tillader mig at henstille, at de for Sjællands Befolkning indførte Lempelser ogsaa